

ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

DLA KLAS 5 – 8

SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO
W BYCHLEWIE

OGÓLNE ZASADY OBOWIĄZUJĄCE PODCZAS OCENIANIA

1. Sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych uwzględnia specyfikę zajęć edukacyjnych i odbywa się w formach zapewniających rzetelność rozpoznania poziomu osiągnięć ucznia.

2. Stosowane są następujące sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia:

- sprawdzian;
- sprawdzian półroczny;
- kartkówka;
- odpowiedź ustna;
- zadanie praktyczne;
- praca w grupie;
- praca długoterminowa;
- aktywność na lekcji;
- praca na lekcji;
- rozwiązywanie zadań w zeszycie ćwiczeń/zeszycie przedmiotowym.

3. Podczas oceniania nauczyciel uwzględnia możliwości psychofizyczne ucznia, a także jego zaangażowanie i wysiłek wkładany w proces uczenia się, w tym wywiązywanie się z obowiązków szkolnych ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania się do lekcji, przygotowania dodatkowych prac z własnej inicjatywy.

4. Sprawdzanie osiągnięć i postępów ucznia cechuje: obiektywizm, indywidualizacja, konsekwencja, systematyczność, jawność.

5. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej/rocznej z biologii jest **średnia ważona** z uzyskanych ocen cząstkowych (widoczna w e-dzienniku). Każda ocena cząstkowa ma określoną wagę.

Forma aktywności ucznia podlegająca ocenianiu	Waga oceny
Osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich (I-III miejsce)	5
Osiągnięcia w konkursach wojewódzkich, powiatowych, międzyszkolnych (I-III miejsce)	4
Osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych (wyróżnienie)	4
Osiągnięcia w przedmiotowym konkursie wojewódzkim –konkurs kuratorski (przejście do kolejnego etapu)	3
Przygotowanie i zaprezentowanie projektu indywidualnego wykonywanego w szkole	3
Sprawdzian półroczny lub roczny	3
Sprawdzian wiadomości i umiejętności	3
Wiadomości wykraczające poza podstawę programową	3
Zaliczenie umiejętności praktycznych	2
Kartkówka	2
Przygotowanie i zaprezentowanie pracy długoterminowej wykonywanej w szkole (prezentacja multimedialna, model itp.)	2
Odpowiedź ustna na lekcji	2
Praca na lekcji	2
Rozwiązywanie zadań w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń	2
Aktywność na lekcji, udział w uroczystościach szkolnych	1
Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych	1

6. W szkole obowiązują następujące zasady sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i postępów ucznia:
- sprawdziany zapowiedziane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Termin sprawdzianu nauczyciel wpisuje w terminarzu klasy w e-dzienniku;
 - sprawdziany są poprzedzone lekcją powtórzeniową, z podaniem kryteriów oceniania i wymagań edukacyjnych;
 - kartkówka z trzech ostatnich lekcji jest zapowiedziana, natomiast kartkówka z ostatniej lekcji nie wymaga zapowiedzi, kartkówki trwają do 15 minut. Ocena z kartkówki zapowiedzianej, jak i niezapowiedzianej podlega poprawie.

7. Sprawdziany, kartkówki i inne formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia ocenia się zgodnie z przyjętą punktacją:

- 100% - ocena celująca (6)**
- 96% - 99% - ocena bardzo dobra plus (5+)**
- 91% - 95% - ocena bardzo dobra (5)**
- 87% - 90% - ocena bardzo dobra minus (5-)**
- 81% - 86% - ocena dobra plus (4+)**
- 75% - 80% - ocena dobra (4)**
- 69% - 74% - ocena dobra minus (4-)**
- 60% - 68% - ocena dostateczna plus (3+)**
- 51% - 59% - ocena dostateczna (3)**
- 46% - 50% - ocena dostateczna minus (3-)**
- 41% - 45% - ocena dopuszczająca plus (2+)**
- 30% - 40% - ocena dopuszczająca (2)**
- 25% - 29% - ocena dopuszczająca minus (2-)**
- poniżej 25% - ocena niedostateczna**

8. Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim oraz laureaci lub finaliści ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymują z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

9. Termin sprawdzania i oddawania kartkówek przez nauczyciela - do 7 dni.

10. Termin sprawdzania i oddawania sprawdzianów przez nauczyciela - do 14 dni.

11. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, termin należy uzgodnić z klasą (nie obowiązuje powtórne jednotygodniowe zapowiedzenie).

12. Po każdym sprawdzianie dokonuje się analizy błędów i jej poprawy.

13. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce otrzymuje w e-dzienniku wpis „bz” – brak zadania – aż do momentu sprawdzenia jego wiedzy i umiejętności. Otrzymałą ocenę ze sprawdzianu wpisuje się zamiast „bz” (w e-dzienniku zapis „bz” widnieje po kliknięciu w okienko z oceną).

14. Uczeń, którego nieobecność na sprawdzianie jest usprawiedliwiona, może pisać go w terminie ustalonym z nauczycielem.

15. Jeżeli uczeń w terminie ustalonym z nauczycielem nie zaliczy określonej partii materiału, będzie to miało wpływ na jego ocenę śródroczną lub roczną.

16. Uczniowie, mający kłopoty ze zrozumieniem pewnych części materiału obowiązujących na sprawdzianie, mają prawo korzystać z zajęć wyrównawczych lub indywidualnych konsultacji z nauczycielem.

17. Uczeń zobowiązany jest wykonać obowiązkową pracę długoterminową w ramach zajęć w określonym przez nauczyciela terminie (jeśli nauczyciel taką pracę zapowie). Brak pracy długoterminowej w określonym terminie skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej do e-dziennika. Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej otrzymanej za brak pracy długoterminowej w terminie tygodnia od wpisania oceny do e-dziennika. Ocena poprawiana (ta z pierwszego terminu) zapisana jest z wagą 1, a ocena z poprawy z wagą 2.

18. Na każdej lekcji sprawdzane jest przygotowanie uczniów do zajęć. Uczeń może być maksymalnie **2 razy w półroczu** nieprzygotowany do lekcji (z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych). Musi zgłosić to nauczycielowi przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w e-dzienniku wpisem „np” lub w dokumentacji nauczyciela. Nieprzygotowanie zgłoszone przez ucznia po czasie nie będzie respektowane.

19. Po wykorzystaniu określonego limitu „nieprzygotowań do lekcji” uczeń otrzymuje uwagę do dziennika, a jego praca zostaje oceniona zgodnie z przyjętymi kryteriami oceniania.

20. Uczeń, który nie zgłosi żadnego nieprzygotowania w okresie (jest zawsze przygotowany do lekcji) otrzymuje częściową ocenę celującą w kategorii „przygotowanie do lekcji”.

21. Poza ustalonymi zasadami uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć, nie wykorzystując swojego limitu, w sytuacji:

- a) jeżeli był nieobecny w szkole jeden tydzień lub dłużej z powodu choroby lub był nieobecny z przyczyn losowych, np. wypadek, pogrzeb itp.
- b) po wycieczkach szkolnych kilkudniowych lub jednodniowej, kończących się po godz. 18.

Nieprzygotowanie uznawane jest tylko pierwszego dnia po powrocie do szkoły.

22. W przypadku nieprzygotowania się do zajęć, powstania braków wiadomości, spowodowanych:

- a) co najmniej dwutygodniową, usprawiedliwioną nieobecnością z powodu choroby, uczeń jest zobowiązany do nadrobienia braków, odrobienia zaległych prac w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
- b) co najmniej tygodniową usprawiedliwioną nieobecnością, nadrabia zaległości w ciągu tygodnia;
- c) nieobecność jest krótsza niż tydzień – nadrabianie braków może trwać trzy dni.

23. Uczeń ma prawo do poprawy ocen częściowych ze sprawdzianów półrocznych, sprawdzianów, kartkówek. Uczeń poprawia pracę jeden raz.

24. Ocena z poprawy wpisywana jest z tą samą wagą, co ocena pierwotna (przykładowo dla sprawdzianu waga 5, dla kartkówki waga 3), nie usuwa się pierwszej oceny, ale przypisuje się jej wagę 1.

25. Poprawy dokonuje się w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty oddania pracy w formie ustalonej przez nauczyciela.

26. Uczeń, który nie skorzystał z szansy poprawy, mimo ustalenia terminu z nauczycielem, a jego nieobecność nie była usprawiedliwiona, traci szansę poprawy.

27. Jeżeli nieobecność ucznia na poprawie była usprawiedliwiona, może przystąpić on do poprawy w innym terminie ustalonym z nauczycielem.

28. Jeżeli uczeń był nieobecny na sprawdzianie, a była to nieobecność trwająca nie dłużej niż trzy dni, nauczyciel ma prawo bezpośrednio po powrocie ucznia (kolejne zajęcia edukacyjne) sprawdzić jego wiedzę i umiejętności, które obejmował dany sprawdzian. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności może nastąpić w formie ustnej.

29. Jeżeli uczeń był nieobecny na sprawdzianie i była to nieobecność dłuższa niż trzy dni i jest usprawiedliwiona, uczeń powinien uzupełnić zakres treści nauczania, który obejmował sprawdzian. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności następuje na zasadach ustalonych przez nauczyciela i ucznia lub jego rodzica.

30. Uczeń ma obowiązek zaliczenia wszystkich sprawdzianów, sprawdzianu półrocznego, zapowiedzianych kartkówek, pracy długoterminowej oraz innych form aktywności sprawdzających poziom opanowania wiedzy i umiejętności przez ucznia.

31. Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas sprawdzianu/kartkówki oddaje pracę nauczycielowi i otrzymuje ocenę niedostateczną w kategorii sprawdzian/kartkówka, jak również punkty ujemne z zachowania. Ocenę ze sprawdzianu/kartkówki uczeń może poprawić w formie ustnej.

32. Aktywność na lekcji jest oceniana „+”. To uczeń decyduje, czy chce, aby ocena za „+” (zgodnie z poniższą tabelą) została mu wpisana do e-dziennika.

Ilość zebranych „+”	Ocena z aktywności
2	2
3	2+
4	3
5	3+
6	4
7	4+
8	5
9	5+
10	6

Przez aktywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, poprawne wnioskowanie, poprawne wykonywanie doświadczeń, aktywną pracę w grupie, wykonywanie dodatkowych zadań.

33. Przewidywaną ocenę śródroczną lub roczną nauczyciel podaje uczniowi na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną. Jeżeli przewidywaną oceną śródroczną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel informuje o niej ucznia, a poprzez wychowawców także rodziców (prawnych opiekunów). Informacja ta podawana jest na cztery tygodnie przed radą klasyfikacyjną.

34. W przypadku rocznych ocen przewidywanych uczeń zgłasza chęć poprawy oceny na pierwszych zajęciach od momentu poinformowania go o ocenie przewidywanej. Uczeń ma możliwość uzyskania wyższej oceny śródrocznej/rocznej niż proponowana, jeżeli osiągnie z przedmiotu średnią ważoną:

5,5 – na ocenę celującą

4,65 – na ocenę bardzo dobrą

3,65 – na ocenę dobrą

2,65 – na ocenę dostateczną

35. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku sprawdzianu przedmiotowego zgodnie z zasadami określonymi w Wewnętrznych Zasadach

Oceniania (WSO).

Zasady stosowane przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej

Średnia ważona uzyskana przez ucznia z ocen cząstkowych	Ocena śródroczna/roczna
poniżej 1,6	1 (ocena niedostateczna)
1,6 – 2,74	2 (ocena dopuszczająca)
2,75 – 3,74	3 (ocena dostateczna)
3,75 – 4,74	4 (ocena dobra)
4,75 – 5,59	5 (ocena bardzo dobra)
5,6 i powyżej	6 (ocena celująca)

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA NA LEKCJACH BIOLOGII

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej;
- potrafi rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia;
- samodzielnie potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz biegle posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce;
- osiąga sukcesy w konkursach biologicznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w sposób zadowalający opanował wiedzę i umiejętności z podstawy programowej oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce;
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności;
- umie zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł informacji.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału i dobrze wykorzystuje swoje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów;
- pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe;
- potrafi korzystać ze źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu, określone w podstawie programowej;
- jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności;
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki, ujęte w podstawie programowej;
- potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z podstawy programowej;
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy;
- nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. z odpowiedzi ustnej, czy ze sprawdzianu;
- nie potrafi korzystać ze źródeł informacji, nawet z pomocą nauczyciela;
- wykazuje bierną postawą na lekcji.

Dagmara Kacperska-Iwańska